Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2014

VII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 9. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 182/ - prvé čtení podle § 90 odst. 2

Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2014

VII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA o 9. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu konané dne 7. května 2014

Strana:

Obsah:

7. května 2014 Schůzi zahájil předseda PSP Jan Hamáček. Usnesení schváleno (č. 240). Schválen pořad schůze. 1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 182/ - prvé čtení podle § 90 odst. 2 Řeč ministra dopravy ČR Antonína Prachaře 4 Řeč poslance Martina Kolovratníka 19 Usnesení schváleno (č. 241).

Závěrečná řeč předsedy PSP Jana Hamáčka.

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny 7. května 2014 Přítomno: 172 poslanců

(Schůze zahájena ve 14.00 hodin.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 9. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

V zastoupení předsedy Poslanecké sněmovny tuto schůzi svolala podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu první místopředsedkyně Poslanecké sněmovny, a to na základě žádosti 61 poslance. Pozvánka vám byla rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů dne 30. dubna 2014.

Prosím vás, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami. Chci vás informovat, že náhradní karty a jejich čísla platí tak, jak byly nahlášeny na 8. schůzi Poslanecké sněmovny, s výjimkou pana poslance Fialy, který má svoji kartu původní. Zeptám se, zda jsou ještě nějaké nové či znovu nalezené hlasovací karty. Není tomu tak, takže seznam platí.

Měli bychom nyní stanovit ověřovatele této schůze. Já navrhuji, aby ověřovateli této schůze byli poslanci David Kádner a Jiří Petrů. Zeptám se, zda má někdo jiný návrh. Není tomu tak.

Zahajuji hlasování. Prosím, kdo je pro, aby tito dva kolegové byli ověřovateli, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má pořadové číslo 1, přihlášeno 89, pro 82, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že ověřovateli 9. schůze jsme určili poslance Kádnera a poslance Petrů.

Potvrzuji, že omluvy na dnešní jednání jsou shodné s omluvami, které byly sděleny na 8. schůzi.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 9. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Pouze připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu a rovněž tento schválený pořad nelze rozšiřovat.

Neregistruji žádné přihlášky s přednostním právem.

Přistoupíme k hlasování a budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 9. schůze Poslanecké sněmovny tak, jak byl písemně předložen.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí s takto navrženým pořadem, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má pořadové číslo 2, přihlášeno je 112 kolegyň a kolegů, pro 107, proti nikdo. Pořad schůze byl schválen.

V této fázi ještě neotevřu jediný bod. Mám pro vás dvě informace a poprosím, aby bedlivě poslouchali zejména předsedové poslaneckých klubů. Po skončení této mimořádné schůze, kdy bude probíhat nastavení systému a přestavení systému na schůzi osmou, prosím všechny předsedy poslaneckých klubů plus vedení Sněmovny, abychom se sešli a poradili se o průběhu 8. schůze. To je první informace. Takže po skončení mimořádné schůze bezprostředně poté buď tady nahoře, nebo v kuloárech porada předsedů klubů.

Byl jsem ještě požádán, abych vás upozornil, že v Poslanecké sněmovně probíhá výstava pod názvem Zahradnické a s nimi spolupracující obory v České republice od Asociace zahradnických společenstev. Květinová výzdoba je součástí výstavy, myslím tu výzdobu ve foyeru. Výstava samotná je umístěna v obvyklých prostorách, to znamená v atriu. Tolik informace.

Nyní otevírám bod číslo

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 182/ - prvé čtení podle § 90 odst. 2

Upozorňuji vás, že je navrženo, abychom s návrhem zákona vyslovili souhlas již v prvém čtení, a současně vás upozorňuji, že mně bylo doručeno veto proti tomuto postupu jménem poslaneckých klubů ODS a TOP 09, tudíž zákon podle § 90 projednávat nelze a bude podroben standardní proceduře.

Prosím pana ministra dopravy Antonína Prachaře, aby za navrhovatele tento tisk uvedl. Pan ministr má slovo.

Ministr dopravy ČR Antonín Prachař: Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, páni poslanci, na úvod mi dovolte poděkovat za celý proces, kdy Poslanecká sněmovna na návrh Ministerstva dopravy svolala mimořádnou schůzi k tomuto bodu, který považuji za velmi důležitý.

Za své krátké působení v úřadu jsem se účastnil interpelací poslanců a poslankyň Parlamentu České republiky a většina interpelací se vedla v závislosti na pokračující nebo možné pokračující výstavbě dopravní infrastruktury. Bohužel ve všech odpovědích jsem musel konstatovat, že máme v dnešní době tři základní problémy, jak vůbec dopravní infrastrukturu v České republice stavět. Jedním z nich je onen výkup pozemků, který řeší zákon 416, druhá záležitost jsou oblasti územního plánování, zásady územního rozvoje jednotlivých aglomerací, krajů, a třetí neutěšený stav je v oblasti zadávání veřejných zakázek, o kterém tady dnes už byla řeč, a měla by být připravena technická novela v co nejkratší době.

Ministerstvo dopravy je si vědomo stavu, který dnes je, jsme si vědomi stavu rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury a hledáme všechny možné cesty, jak tento negativní proces zvrátit, řádným způsobem čerpat finanční prostředky evropských daňových poplatníků v rámci operačních programů doprava a rozumně investovat finanční prostředky poskytované státním rozpočtem.

K vlastní novele předloženého zákona. Chtěl bych říci, že se skutečně jedná o naprosto racionální předlohu, která se zabývá pouze a jen zemědělskou půdou. Chtěl bych upozornit, že veškeré liniové trasy nejsou vedeny pouze v zemědělské půdě, ale v rámci projednávání zásad územního plánu nebo územní dokumentace narazíme na takovéto pozemky, které dnes jsou s cenou v rámci jednotlivých aglomerací a oblastí skutečně na velmi nízké úrovni. Bavíme se v řádu o jednotkách korun za metr čtvereční. Jenom pro srovnání, jeden metr svodidla nebo jeden šroub do svodidla je dnes dražší než jeden metr zemědělské půdy pod liniovými stavbami.

Před účinností zákona se tyto pozemky prodávaly v řádu několika stokorun za metr čtvereční. Zákon 416, který je platný od 1. 2. 2013, vyřešil dvě věci. Zabránil kupčení

s pozemky, což je určitě pozitivní role tohoto zákona, a pozemky se dnes vykupují ve stavu, jak jsou vedeny na katastru. Jen pro vaše dokreslení, dříve to bylo tak, že se koupila zemědělská půda a v okamžiku územního plánu se z ní stala stavební parcela a nastal proces kupčení. Toto zákon 416 vyřešil. Na druhou stranu stanovil tak nízké výkupní ceny, že je dneska demotivující pro vlastníky vůbec celý proces nabídnutých cen a smluv předkládaných investorskými organizacemi akceptovat.

Předložený návrh zákona představuje dílčí a rozsahem omezenou úpravu zákona číslo 416. Dotýká se stanovení výkupní ceny jiných než stavebních pozemků, to znamená zemědělské a lesní půdy, za účelem jejího smluvního získání pro potřeby výstavby dopravní infrastruktury ze strany státu. (V sále je hlučno.)

Stávající znění zákona obsahuje v § 3b možnost navýšit znalecky stanovenou cenu takovéhoto pozemku o 100 %, v podstatě na dvojnásobek, přičemž účelem je motivace vlastníků pozemků pro jejich smluvní prodej oproti úřednímu vyvlastnění.

Předseda PSP Jan Hamáček: Pane ministře, já se velmi omlouvám, ale neslyším skoro, co říkáte, protože je tady velmi vysoký hluk, tentokrát přicházející spíše z levé strany, ale jindy to je zase z pravé strany. Prosím teď levou stranu sněmovny, aby se ztišila, a prosím, máte slovo.

Ministr dopravy ČR Antonín Prachař: Děkuji. Dvojnásobek motivačního stimulu vlastníků pozemků pro smluvní prodej oproti úřednímu vyvlastnění je z hlediska vlastníků neakceptovatelný. Vzhledem k tomu, že výše bonusu je stanovena maximální hranicí, neznamená navýšení vyšší nároky na rozpočet investorů, neboť míra využití bonusu závisí na finančních možnostech investora.

Výše uvedené změny v předloženém materiálu navrhují i formální změnu způsobu určení bonusu, a to z procentuálního navýšení znalecky stanovené ceny na její násobení zákonem stanoveným koeficientem. Tato formální změna se týká i bonusu u stavebních pozemků a staveb, ovšem zde nedochází ke změně výše tohoto bonusu, to znamená, necháváme zákon ve stejném znění, jak byl.

Případné navýšení výkupní ceny zemědělské půdy bude kompenzováno zrychlením majetkové přípravy dopravních liniových staveb, ušetřením časových, administrativních a finančních nákladů spojených s úředním vyvlastňováním.

Konkrétní využití navýšené hranice bonusů zemědělské a lesní půdy bude pro resortní investory ŘSD, SŽDC stanoveno interním aktem nařízení ze strany Ministerstva dopravy, které bylo poslancům při předloženém návrhu rovněž předloženo.

Byl jsem obviňován, že tento zákon je prokorupční. Chtěl bych se vůči takovému obvinění důrazně ohradit, protože my naprosto jasně příkazem ministra dopravy stanovujeme rozsah uplatnění této bonifikace. Ta je stanovena v osminásobku v závislosti na čase, kdy vlastník této půdy má možnost uzavřít kupní smlouvu s investorem. Samozřejmě je pouze na rozhodnutí vlastníka, zda takovouto nabídku přijme. V případě, že ne, můžeme jít do vyvlastňovacího procesu úplně stejně, jako to děláme nyní. V případech zvlášť hodných zřetele, a tady bych chtěl poukázat např. na úsek dálnice D11 kolem Hradce, která se řeší více než dvacet let, tam potom stanovujeme možnost ministrovi dopravy, aby v případech zvlášť hodných zřetele navýšil tento bonus až na šestnáctinásobek. V žádném případě se nejedná o jakékoli korupční jednání.

Obsahem řídicího pokynu je mj. nastavení jasných pravidel pro stanovení konkrétní výše bonusu u jednotlivých druhů pozemků v jednotlivých případech a cílem je sjednocení

postupu při výkupu a zabránění možnému vzniku diskriminace s vlastníky pozemků stejného druhu ve stejné situaci.

Tři základní principy. Zákonný maximální bonus u zemědělské a lesní půdy bude standardně využit z jedné poloviny, to je osminásobek, který je v kompetenci ředitele investorské organizace, přičemž ani po navýšení nesmí nabízená výkupní cena přesáhnout 3/4 odhadní ceny stavebního pozemku ve stejné lokalitě. Pořád se bavíme o tom, že stavební pozemek vedený v katastru nemovitostí bude mít 100 % a zemědělská půda maximálně 3/4 při jakékoli bonifikaci.

Výše bonusu bude klesat v čase. Tím bychom měli docílit zrychlení výkupu a následně pokračování v standardním stavebním řízení, tj. maximální výše bonusu se uplatní při rychlé akceptaci nabídky na odkup pozemků. Při pozdější akceptaci bude cena klesat. Zákonná devadesátidenní lhůta pro akceptaci nabídky bude rozdělena na tři až čtyři časové úseky, k nimž bude přiřazena konkrétní výše bonusu. Výjimky z tohoto postupu může v důvodných případech stanovit ministr dopravy, zejména z důvodu zjevné nespravedlnosti. Nevyčerpaná část bonusu se tak může v mimořádných případech korigovat nespravedlivý dopad standardně nabízené výkupní ceny.

Jenom bych chtěl dokreslit situaci, kterou dnes máme, v několika číslech. Ke dni 30. 3. 2014 bylo v ČR nahlášeno 249 případů vyvlastnění. Od 1. 1. 2013 do 30. 4. 2014 bylo zahájeno dalších 135 případů. Z toho je pouhých 21 případů rozhodnuto. 96 případů se připravuje, zatím je pozastaveno, u 153 případů je odvolání a 32 případů se řeší žalobou proti pravomocnému rozhodnutí.

Co se týká konkrétních úseků, úsek Olbramovice D3 – je nutné vykoupit 204 pozemků, 100 pozemků bylo vykoupeno, 104 pozemků se řeší, z toho 72 ve vyvlastňovacím řízení. A ještě jedno statistické číslo. Silnice 1/38, obchvat Kolína – 72 pozemků bylo nutné vykoupit na tento obchvat, 39 bylo vyvlastněných a lhůta vyvlastňování trvala čtyři roky.

Co se týká finančních náležitostí, chtěl bych se zmínit o rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury a o alokované výši prostředků na přípravné práce. Tyto přípravné práce zahrnují jednak projekty a jednak výkupy pozemků. Na rok 2014 je ve Státním fondu dopravní infrastruktury alokovaná částka 3,8 mld. Rok 2015 předpokládáme 3,8 mld., rok 2016 4,1 mld. Z toho zhruba 50–60 % by mělo jít primárně na výkupy pozemků.

Z tohoto ohledu po těchto možná neradostných číslech bych chtěl požádat, aby Poslanecká sněmovna přijala rychle předložený návrh a umožnila zefektivnit a zrychlit majetkoprávní přípravu důležitých liniových dopravních staveb. Lze rovněž počítat s tím, že po dobu projednávání návrhu, který v určitých situacích přinese, popř. může přinést zvýšení výkupní ceny, bude prakticky nulová ochota k dobrovolnému prodeji zemědělských pozemků, neboť vlastníci a potažmo investoři budou vyčkávat výsledků legislativního procesu. Rychlý průběh legislativního procesu byl tedy žádoucí. Z toho důvodu jsme si dovolili navrhnout projednání podle § 90, a jak říká pan předseda, na základě dvou poslaneckých klubů bylo předloženo veto takovéhoto postupu. Musím říct, že je mi to opravdu líto, protože si myslím, že tento zákon není žádné velké politikum a že by měl přinést opravdu nápravu stavu a měl by rozhýbat hospodářství této země a potenciálně snížit nezaměstnanost, o které tady mluvil předseda vlády ve svém úvodním vystoupení.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji, pane ministře. Poprosím zpravodaje pro první čtení, kterým je pan poslanec Martin Kolovratník. Pane zpravodaji, máte slovo.

Poslanec Martin Kolovratník: Ode mě dobré odpoledne, vážené kolegyně, vážení kolegové, v tuto chvíli tedy ne v pozici volební komise, ale zpravodaje tohoto zákona číslo 416/2009. Moje informace se do značné míry budou překrývat s informacemi, které podal předkladatel návrhu zákona, takže se pokusím být velmi stručný.

Předkládaný vládní návrh reaguje na stávající nevyhovující situaci ve věci výkupu pozemků pro výstavbu infrastruktury, a jak bylo zmíněno, týká se to především dopravních staveb, ale přesah je např. i na energetickou infrastrukturu.

Stručná rekapitulace je taková, že novela, kterou vláda předkládá, řeší klíčovou část uvedeného zákona č. 416/2009 Sb., a to způsob určování maximální výše ceny pro smluvní jednání mezi státem nebo jím řízenou organizací, jako jsou např. ŘSD, SŽDC nebo Ředitelství vodních cest, a majiteli pozemků.

Také je důležité zmínit, že dnes diskutovaný bod řeší výši ceny za pozemek nebo stavbu při dobrovolném výkupu pozemku nebo stavby určené pro výstavbu infrastruktury a neřeší náhrady v případě nuceného vyvlastnění. Pan ministr zmiňoval, že vyvlastňovací proces nebude nijak dotčen nebo omezen dnešním jednáním a jeho výsledkem.

Také připomenu, že poslední novela tohoto zákona vstoupila v platnost před více než rokem, 1. února 2013. Někteří z vás si jistě to schvalování budou pamatovat. Ukázalo se, že dosud platná úprava, možnost nabídnutí bonusu 100 %, je nízká. Vycházíme z praxe, kdy se cena zemědělských pozemků pohybuje mezi 8 až 35 korunami za metr, a po navýšení se k dnešku bavíme o ceně 16, výjimečně 70 korun za metr, kterou mohou investoři majitelům pozemků nabídnout. Přitom v tom období před 1. únorem se ta cena pohybovala v průměru kolem 100 korun. Takže to snížení je veliké. Zjednodušeně lze konstatovat, že po loňském 1. únoru lidé prostě nechtějí státu prodávat pozemky a celý proces je zabrzděn, v některých případech téměř zastaven.

Zde předložený, podle mého názoru ambiciózní plán Ministerstva dopravy chce situaci okamžitě řešit. Konkrétně v té novele řeší § 3b odst. 1, který nově říká, že výše kupní ceny v kupní smlouvě, získávají-li se koupí potřebná práva podle § 3a, lze sjednat maximálně do výše a) ceny stanovené znaleckým posudkem vynásobené koeficientem 16 v případě pozemku s výjimkou stavebního pozemku a b) ceny stanovené znaleckým posudkem vynásobené koeficientem 1,15 v případě stavebního pozemku nebo stavby. Při jednoduché kalkulaci se tedy dnes bavíme o možném navýšení ceny za metr čtvereční na rozmezí 120 až 525 korun.

Je důležité také upozornit, že toto je jakýsi rámec, který Ministerstvu dopravy, resp. těm organizacím, umožní efektivní odstupňování nabízené ceny v závislosti na čase. Je to jeden z našich, z mých nápadů, pracovně mu říkáme časová bonifikace, a je to tedy pozitivní motivace a jakési sdělení majitelům pozemků: čím dříve prodáte, tím více dostanete. Pan ministr zmiňoval, že výše toho bonusu bude klesat v čase, to znamená ta maximální výše se uplatní při rychlé akceptaci nabídky, při pozdější bude cena klesat. A je tam ta důležitá výjimka. Výjimku z tohoto postupu může v důvodných případech, písemně sdělených, povolit pouze ministr dopravy.

A poslední důležitý moment. Právě konkrétní využití té navýšené hranice toho rámce, který by byl v novele navržen, bude stanoveno a řízeno interním aktem řízení ze strany Ministerstva dopravy. Interní akt je v tuto chvíli v jakési pracovní verzi, a pokud v podrobné rozpravě bude žádost o něm hovořit, tak buď já, nebo pan ministr určitě ho můžeme představit v kostce v tuto chvíli. A je to skutečně pouze návrh. Hovoří se o 750 %, tedy 7,5násobku, do jednoho měsíce, poté čtyřnásobek v druhém měsíci a pouze navýšení o 250 % mezi 60. až 90. dnem následujícím po dni, kdy vlastník obdržel návrh smlouvy. A teď už se budu opakovat: výjimku z těchto pravidel může udělit pouze ministr dopravy.

Poslední informace ode mě jako zpravodaje v tuto chvíli. Skutečně bylo žádáno o projednání ve zkrácené lhůtě podle § 90. Konstatuji tedy, že písemně již toto bylo zamítnuto, a poté v rozpravě určitě i já se rád přihlásím a budeme diskutovat a prosit alespoň o zkrácení lhůt tak, aby Poslanecká sněmovna vyslala jasný signál majitelům pozemků, ale i odborné veřejnosti, a byli bychom moc rádi a vděčni za to, kdyby se tento zákon podařilo připravit k odsouhlasení a zpracování na červnové schůzi Poslanecké sněmovny. Tolik v tuto chvíli zpráva zpravodaje.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji, pane zpravodaji. Otevírám obecnou rozpravu. Mám do ní jednu přihlášku a mám tu také faktickou, resp. přihlášku k faktické poznámce od pana poslance Adamce. Nicméně faktická poznámka z definice reaguje na průběh rozpravy. Vzhledem k tomu, že jsem rozpravu právě otevřel, tak není na co reagovat. Jestli dovolíte, já bych pustil pana poslance Laudáta, abychom naplnili literu jednacího řádu, a pak můžete zareagovat na průběh rozpravy. Pane poslanče, máte slovo. Prosím.

Poslanec František Laudát: Vážený pane předsedo, dámy a pánové, já děkuji za slovo. My jsme dali sice společně s klubem ODS veto na projednávání v § 90. Pokusím se vysvětlit důvody. Samozřejmě chápeme a je nám naprosto jasně známá situace v přípravě výstavby rychlostních silnic, dálnic a silnic první třídy. To je ta novela, která se týká, toho plus tedy železniční infrastruktura, lodní doprava. Nicméně jednak si myslím, že je to natolik zásadní věc, že hospodářský výbor, a tady bych se přimluvil, aby nepadaly návrhy na projednání v žádném dalším výboru, si to nebral. A skutečně prosím, aby pan předseda mě potom upozornil, já budu navrhovat a navrhuji, aby se zkrátila lhůta na projednání ve výborech na 20 dnů, což konvenuje k tomu, že to bude na červnovém jednání.

Já se přiznám, že dneska vím, že jsou blokovány kvůli výkupu stavby, které by se mohlo podařit poměrně rychle realizovat. Já jsem velkým příznivcem toho, aby se zejména stavěla R35, rychlostní silnice v té části mezi Opatovicemi a Mohelnicí. První dva úseky mají za sebou územní rozhodnutí, na první bylo vysazeno už asi 28 vyvlastňovacích řízení, na další jsou stovky připraveny. Samozřejmě chápu celkem majitele pozemků, kteří mají sousedy, od nichž to bylo vykoupeno za výrazně vyšší ceny, a teď tady došlo z důvodu omezení narůstajících spekulací vlastně tou poslední novelou tohoto zákona v loňském roce, kterou tady mimochodem myslím nevhodně zmínil pan ministr financí Babiš, i když neřekl číslo, ale je to o principu. My jsme tím bránili spekulaci a tenkrát to bylo také podporováno napříč politickým spektrem.

Jiná věc je ovšem, že i tady pan zpravodaj mluvil o tom, že tam bude nějaké rozhodování od určitých úrovní ministra do určitých úrovní investora a jeho krajských poboček. Já se obávám, že v atmosféře České republiky, kriminalizace, podezírání a napadání, tak ten princip je skutečně na hraně, a já se obávám, že může být prokorupční, zejména tam, kde půjde o velké částky. Říkám, je to, teď se vůbec nedotýkám pana ministra ani prostě těch, co to vypracovávali, ale prostě i kdyby tomu tak nebylo, tak v českém prostředí mohou padat otázky, zvláště když personálně se to někomu hodí, proč pustil, proč nepustil.

Co ale považuji za trošku větší problém, je, že já jsem tady dostal od pana ministra nějaké znění a to zcela konvenuje i s tím, co tady říkal pan zpravodaj. To znamená, že tam budou limity, mluví se tam o nějakých maximálních – maximálně do výše. Tak to jsem chápal, že ten návrh kopíruje. Nicméně vy jste oficiální materiál dostali upravený a přepracovaný a rád bych se mýlil, ale i tam jsem konzultoval s právním zástupcem Sněmovny, a tak jak to bylo přepracováno, tak možná, možná, já to skutečně nevím, nejsem právník a dozvěděl jsem se tu informaci teprve před kratičkou chvilkou, protože jsem byl upozorněn některými kolegy, že to může být chápáno jako natvrdo. To znamená, že tam

nebude to posunování a ta v podstatě jakoby, řekl bych trošku podnikatelský princip, že někdo bude moci podle naléhavosti potřeby výkupu na té které stavbě o tom rozhodovat, ale že je to natvrdo. I to je důvod, abychom ještě se tím zabývali v hospodářském výboru.

To znamená, my podporujeme, že tu situaci je třeba rychle řešit. Chceme, aby byla schválena na červnovém zasedání, ale skutečně je mi líto, že jsme mohli udělat ještě jedno v případě této naléhavosti. Možná, že se mohly aspoň principy a nějaká diskuse začít v hospodářském výboru třeba s předstihem. To se bohužel nestalo, takže teď jsme postaveni trošku do vleku. Takže od nás to není v žádném případě nějaká obstrukce, ale obáváme se, že tady může nastat vážný problém a že to k té jedné diskusi, aspoň k té jedné diskusi, v hospodářském výboru je.

Na druhé straně, ať už to odejde z hospodářského výboru sem zpátky v podobném znění, nebo spíše upraveném, já se domnívám, že tam bude potřeba jednoznačný výklad právníků, abychom se skutečně nedostali, nebo nebyli obviněni z nějakého legislativního zmetku, který by pak vyžadoval nějakou rychlou novelu, ale spíš bychom si uřízli ostudu, tak potom doufám, že už ve shodě bude přijat nějaký komplexní pozměňovák v hospodářském výboru a vrátí se to sem na červnové schůzi tak, abychom to před létem schválili.

Děkuji za pozornost a prosím, pane předsedo, abyste mě upozornil ve vhodném okamžiku. Budu navrhovat zkrácení o 20 dnů na projednání. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Ano. Takový to návrh musí zaznít v rozpravě.

Teď tady byla faktická poznámka pana poslance Adamce, samozřejmě. Doufám, že pan kolega Laudát vám dal dostatek podnětů, na které budete reagovat. Prosím, máte slovo a své dvě minuty.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji za slovo, pane předsedo. I vy jste mi dal několik podnětů, i pan ministr. Já bych chtěl říct jednu věc. My jsme samozřejmě také uvažovali, zda umožnit devadesátkový režim, či nikoliv. Nakonec při úvodních konzultacích s ministerstvem já jsem se osobně domníval, že to bude navrácení do stavu, který byl před poslední úpravou, kdy se snižovala výkupní cena. To se však nestalo. A já musím říct jednu věc. Je to opravdu vážná věc. Všichni jsme odněkud, všichni lobbujeme za nějaké silnice, dálnice, železnice, vodní cesty a jiná díla. Je to v pořádku. Rozhodně to zpomalení, resp. standardní režim neznamená to, že bychom to chtěli blokovat, ale protože se jedná o vážnou věc a ty principy tady byly popsány, já si dokonce myslím, jak tady hovořil pan ministr, že to je klasická ukázka skorokorupčního prostředí, toto. Ale je třeba si to opravdu probrat ve výboru, je potřeba podle mě k tomu zaujmout nějaké stanovisko, protože jak já vždycky tvrdím a myslím si, že to všichni známe ze své životní praxe, ďábel bývá vždycky ukryt v detailu a většina zákonů, které se tváří jako nevinné úpravy, většinou toho ďábla v sobě mají.

Takže já bych skutečně doporučoval, abychom se o tom ve výboru vážně bavili. Já si myslím, že všichni chceme urychlit výstavbu důležitých komunikací, důležitých železnic a jiných děl, a rozhodně si myslím, že když už to trvá tak dlouho, teď mě nechytejte vyloženě za slovo, tak ten měsíc to ještě vydrží, abychom odvedli práci s dobře vykonaným pocitem, že jsme pro to udělali maximum, aby to skutečně fungovalo.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Jan Hamáček: Ano, to byla faktická poznámka pana poslance Adamce. A nyní zde mám přihlášky z místa. S přednostním právem pan předseda klubu ODS Stanjura,

potom pan předseda klubu Úsvit Fiala a potom s řádnou přihláškou pan poslanec Zemek. Pane předsedo, prosím, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Nejprve chci říct, že souhlasím s tím, že se navýší výkupní ceny, ale teď si to musíme říct. Ten zákon, který je snížil na podle mého názoru nepřijatelně nízkou úroveň, platí od února loňského roku. To znamená, tímhle tím se snažíme dostat přibližně do stavu před únorem roku 2013. Nikdo z nás přece nechce tvrdit vážně, že před únorem 2013 byla rychlá příprava dopravních staveb. Já bych chtěl jenom říct, abychom neočekávali od nějakého legislativního aktu, že se něco zázračně změní. Pokud říkáme, že se vracíme před únor 2013, řekněme si: bylo to tehdy rychlé? No nebylo. Nebylo. Myslím, že jsou mnohem vážnější překážky toho, proč je pomalá příprava staveb, a to neříkám proti tomuto zákonu, který nakonec podpořím po projednání v hospodářském výboru.

Chci upozornit na rizika nejprve tohoto zákona, některých principů, a pak se vyjádřím k tomu, že podstatně delším způsobem zdržuje přípravu a realizaci staveb. Za prvé je tam 90denní lhůta na to vyjádření, je tam navrženo, že interním aktem se stanoví do kdy. Ta lhůta je mimořádně krátká a vzhledem k tomu, že se říká, že když jste velmi rychlí a od investičního záměru po realizaci stavby uplyne 10 nebo 12 let, a to je bez ironie, to porovnávám, co je rychlé, co je pomalé a co je průměr, tak 90 dnů v tom nehraje žádnou roli. Zkusme si říct, že některé pozemky patří městům a obcím, a kde o manipulaci s majetkem samozřejmě rozhoduje zastupitelstvo, a zastupitelstvo nezasedá každý měsíc a 90 dnů je málo. Chci říct, že zde máme společnosti, které mají zahraničního vlastníka a jejich boardy rozhodují o prodeji majetku. Některé to tak mají, i když se jedná o deset metrů čtverečních, a jde to do zahraničí, a dokud nemají souhlas majoritního vlastníka, tak to prostě nepřijde a zase těch 90 dnů může ... Tady bych doporučoval, aby ta lhůta byla přiměřeně delší. Neříkám nekonečná, ale zvažme i ta rizika, jestli třeba 120 není lepší než 90 vzhledem k obecní... Že nejsou jen fyzické osoby, ale jsou i právnické osoby.

Pan ministr ve svém úvodním slově podle mého názoru přesně popsal vznik korupčního prostředí – a pak říká: já žádnou korupci neplánuji. Ale to jsou dvě různé věci. Když říkám, že v tom vidím riziko vzniku korupčního prostředí, tak nikoho z korupce neobviňuji. Jenom říkám, že podle toho návrhu zákona je jediný, kdo bude rozhodovat o cenách na celém území České republiky a o zvýšení až o 100 %, protože 8 a 16 je 100 %, tak jestli dostanete dvě stovky, nebo čtyři stovky, jediný na celém území bude ministr dopravy, ať je to kdokoli. To prostě není dobře. A bavme se v těch 20 dnech, jaký ten mechanismus dát.

A pak ten návrh zákona říká: jako základ je osminásobek. Ptejme se, proč je osminásobek jako základ. Zase na to budeme mít dost času a třeba si to v té podrobné rozpravě vysvětlíme, proč není sedminásobek nebo desetinásobek.

Pak chci říct, abychom si my všichni uvědomili, že v okamžiku, kdy to schválíme a kdy to projde, začne se to aplikovat, tak se změní cena obvyklá v těch lokalitách. Ona je dneska taková, jak se píše, 8 až 35, ale zejména tam, kde se budou vykupovat velké ceny pozemků, tak na těch katastrálních územích plus to, jak se konstruuje cena obvyklá, tak se změní cena obvyklá. A v okamžiku, kdy budete v tom samém katastru dělat za dva, za tři roky podobnou akci, tak ta cena obvyklá může být pětkrát větší, než bude příští rok, než v roce 2014 může být 2017. Abychom i to měli na paměti.

Já myslím, že vstřícný krok opozice je, že jsme pro zkrácení na 20 dnů, to znamená pod to, co bychom byli schopni zablokovat. Ty důvody debaty jsou naprosto věcné. Jenom mi přijde trošku přepjaté, když tady premiér říká, že když to schválíme v devadesátce, tak vzniknou pracovní místa. Podotýkám, že se vracíme do toho stavu, který byl v loňském roce.

A teď se bavme o těch skutečných příčinách dlouhé přípravy staveb. My máme v České republice neuvěřitelný počet vstupů odpůrců staveb do řízení. Projednáváte zásady územního rozvoje kraje několikrát, všichni, kteří z ideologických anebo i praktických důvodů nesouhlasí se stavbou, mohou vznášet své námitky. Trvá to roky. Já jsem dopoledne mluvil o tom, že jižní Morava má tu smůlu, že jí soud zrušil zásady územního rozvoje. A když jsou schváleny v tom kraji, tak nastupují územní plány měst a obcí. A sedí tady dostatečný počet starostů, místostarostů, primátorů, náměstků primátorů ať už současných, nebo bývalých, aby věděli, jak dlouho se projednává územní plán, zadání, koncept, přijetí. Když to ide rychle, tak čtvři roky, už to je pomalu šest, pak vám jeden úředník něco sundá z úřední desky místo 30. den 29., nebo je pře o tom, který den je třicátý, když to vyvěsíte 1. a sundáte 31., jestli uplynulo 30 dnů, nebo 29, a ten proces se opakuje a zase trvá roky. Ale dobře, máme za sebou zásady územního rozvoje, dva tři roky na kraji – myslím, že jižní Morava to plánuje na rok 2016, že to bude – pak přijdou územní plány obce, tři čtyři roky, než to schválíte, přijde žádost o územní řízení investora v tomto případě, když budeme mluvit o státních stavbách. A opět ti samí ideoví odpůrci staveb, kteří protestovali u územního rozvoje, kteří protestovali u územního plánu, znova protestují u územního řízení. U toho územního řízení ještě nemusíte být vlastníky těch pozemků, je třeba říct. A to zase trvá měsíce až roky, protože už je standardní, že někdo dá odvolání, jde to na kraj, případně se to dává k správnímu soudu. Teprve potom, když absolvujete zásady územního rozvoje, územní plán, máte pravomocné územní rozhodnutí, přichází žádost o stavební povolení, kde ti samí znova vstupují do toho procesu, počtvrté nebo popáté. A znova ho protahují. A je pravda, že pro pravomocné stavební povolení potřebujete mít vlastníky.

Myslím si, že – a nebude jednoduché se na tom shodnout a ještě těžší to bude prosadit, protože ten odpor bude veliký – ti odpůrci stavby by měli mít tu šanci jednou, a když neuspějí, tak v dalších stupních by se to nemělo opakovat. A bavme se o tom, ve kterém stupni je to nejlepší. Není to o tom, že chceme vyloučit dotčenou veřejnost z toho projednávání, ale nemůže to být opakovaně.

Bavíme se o vyvlastňování. Měl by to být naprosto mimořádný akt. Je naprosto nepřijatelné, když slyšíme, že máme na R35 200 pozemků a z toho 107 chceme vyvlastnit. Já tomu rozumím, proč to ti úředníci dělají, já je nekritizuji, ale takhle nemůžeme postupovat. Kdy naopak máme vyvlastňovat, když si někteří tzv. aktivisté koupí do spoluvlastnictví 20 metrů čtverečních, je tam 32 majitelů, nepřebírají poštu. No to aby se ten investor zbláznil, aby získal normální cestou... Těm lidem nejde o tu cenu, jim nejde ani o tu konkrétní půdu. Jim jde o to prostě za každou cenu zabránit stavbě. A kdo někdy jel do Ústí a vidí ten nedostavěný úsek, tak vidí výsledek toho, když vyhrávají aktivisté nad státem. A nemůže za to cena pozemků. To je třeba si říct.

Tahle novela je dobře. My ji podpoříme. Myslím, že ta slabá místa nebo ta rizika budeme diskutovat. Myslím, že jsme schopni najít takové řešení, které naprostou většinou podpoříme. Budeme to projednávat na druhém a třetím čtení na červnové schůzi, to znamená, zákon může mít účinnost od srpna.

Myslím si ale, že mnohem větší pozornost musíme zaměřit na stavební řízení jako celek. To se musí připravit na vládní úrovni. Vůbec není šance to dělat z opozice nebo nějakým poslaneckým návrhem. A to nemluvím o EIA. To jako chci říct, že o tom ani mluvit nechci. Tam je problém i sladění s Evropskou komisí a je to mimořádně složité. Nejen pro dohodu mezi námi. Já si myslím, že vznikne lehčeji, než pak šance to prosadit, protože budeme mít před vstupy do Poslanecké sněmovny aktivisty, budeme obviňováni, že nahráváme tu betonové, tu silniční, tu železniční lobby. Ale myslím si, že to je pro to urychlení mnohem lepší. A to opravdu nechci zlehčovat význam této novely.

To jsou věci, na které jsme chtěli upozornit, promyslet, co to s tou obvyklou cenou udělá, když se v tom katastru bude (nesrozumitelné). Také je důležitá otázka, jestli ta cena bude na celou stavbu, nebo na celé katastrální území. Já si myslím, že bychom se měli zaměřovat na stavbu, a ne na katastrální území.

Kolegyně a kolegové z Moravskoslezského kraje velmi dobře znají stavbu prodloužená Rudná, kde uprostřed pole je hranice katastrálního území krajského města Ostrava a vedlejší vesnice. Už ty papírové ceny, ten základ, ze kterého se to počítá, jsou diametrálně odlišné, a ti majitelé, a to jsou slušní občané, to nejsou žádní pozemkoví spekulanti ani žádní odpůrci staveb, tomu nerozumí, proč tam je 80 a tady je 8, když je to stejné pole. Není tam ani město ani průmyslová zóna. Nic, nic takového.

To isou podle našeho názoru věci, na které se musíme zaměřit. A já doufám, že vláda přijde s návrhem změn ve stavebním zákoně. Pak se můžeme bavit o tom, zda u veřejných zakázek se to nějakým způsobem dá, či nedá ovlivnit. Na druhé straně moje zkušenost z působení z křesla, ve kterém sedí pan ministr, a musím to říct, i když to není úplně populární. Stavební firmy si stěžují, že je málo zakázek od státu. To je pravda. Na druhé straně každá zakázka od státu skončí u ÚOHS. Dělají si to navzájem. Stát za to nemůže. Ministrem či šéfem ŘSD, SŽDC je teď někdo úplně jiný. Tam prostě stížnosti padají jedna za druhou. A když se třeba budeme bavit o tom, že se třeba v loňském roce nevyčerpalo 12 miliard ze SFDI, tak se podívejme, kolik bylo neuzavřených sporů, v jaké hodnotě zakázek na ÚOHS. A pak musíme chtít i po těch stavebních firmách, které si částečně oprávněně stěžují, aby tohle nedělaly. Já jsem říkal, když tam bude faul, tak se samozřejmě braňte. Pokud je tam něco, co třeba zvýhodňuje jednu firmu, nebo vás někdo neoprávněně vyloučil. Ale nemůže být spor a pak vyjednávání na pozadí toho sporu, který se vleče měsíce a měsíce. Myslím, že jsme schopni najít shodu na tom, že ÚOHS by mohl mít nějaké správní lhůty a měl by v nich rozhodovat. Tam je ovšem otázka, když ta lhůta uplyne, jestli platí stav, který je napadán, nebo původní stav. Není to tak úplně jednoduché.

Co bychom určitě doporučovali my jako občanští demokraté? Zásadním způsobem zvýšit kauce při podání na ÚOHS. A v případě, že podání nebude vyhověno, aby to propadlo na účet státu. Opravdu zásadním způsobem. Ať je to procentuálně, ať to není v řádu statisíců. Pokud je to zakázka za miliardy korun, tak i kauce 500 tisíc nebo 800 tisíc je nic v tom potenciálním objemu. To jsou podle nás recepty, které přispějí k urychlení přípravy a pak samotné realizace. Ale dneska se spíš bavíme o přípravě. Nebavíme se o té samotné realizaci.

Současně platí to, o co jsem se za tu krátkou dobu v křesle pokoušel a v čem přeji štěstí panu ministrovi, aby ti, kteří navrhují trasy, už dopředu byli schopni odhadnout, kde narazíme na oprávněné obavy občanů, a říct: Tudy ta trasa nepovede. Pokud to z inženýrského hlediska vypadá nejlépe, tak to nestačí. Musíme si říct, jestli ta trasa má šanci, ne kvůli tomu, že po nás chce někdo EIA, ale jestli to nezasáhne občany, kteří tam žijí. Z mého a z našeho pohledu oni jsou ti praví, kteří mají případně rozprodat tu stavbu, ne ti, kteří žijí na jednom konci republiky a svoje ekologické cítění uplatňují na jiném konci republiky.

Na závěr jenom uvedu příklad, který my říkáme u ochrany hor. My, kteří žijeme v Moravskoslezském kraji, jsme překvapeni, co všechno se dá postavit v Krkonoších, a u nás ne. A pak jsme nalezli odpověď. Ti ochránci přírody, kteří tak brání naše Jeseníky a Beskydy, jezdí lyžovat do Krkonoš.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. To byl pan předseda klubu ODS Stanjura. Teď tady mám dvě faktické poznámky. První pan poslanec Kučera, potom pan poslanec Pilný. Nejprve dvě minuty pro pana poslance Kučeru.

Poslanec Michal Kučera: Dobrý den, vážené dámy, vážení pánové. Já bych po vyčerpávajícím vystoupení pana kolegy Stanjury trochu konkretizoval svoji otázku i směrem na Ministerstvo dopravy a upřel bych vaši pozornost na tabulku, přílohu k důvodové zprávě k návrhu zákona, kde jsou zmíněny ony bonusy, o kterých se tady bavíme. A chtěl bych poukázat na ceny, které jsou zde uvedeny za jeden kilometr trasy, tedy výkupní ceny.

Současný stav jednoho kilometru trasy: výkupní cena je 1,75 mil., při bonusu 2 – 3,5 mil., při bonusu 8 – 4 mil. Kč a při bonusu 16 – 28 mil. Kč. Já tu cenu nezpochybňuji. Já se jenom ptám, kdo bude stanovovat výši bonusu? Kdo bude stanovovat výši bonusu 2, kdo bude stanovovat výši bonusu 16? Výši bonusu 16, jsme se dozvěděli, že bude stanovovat ministr dopravy. Souhlasím. Kdo bude ale ta zodpovědná osoba, která bude stanovovat výši bonusu 2, kdo bude stanovovat výši bonusu 8? Bude to nějaký úředník? Na základě čeho bude rozhodovat? Budou stanovena pevná pravidla, nebo to bude na jeho libovůli? Já si myslím, že to je prostor pro opravdu velkou kreativitu, když to řeknu velice slušně. A bude to velký prostor pro to, abychom tohle téma – zejména tohle – téma diskutovali na hospodářském výboru. A já doufám, že hospodářský výbor k tomu zaujme velice jasné stanovisko. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan poslanec Pilný. Rovněž s faktickou poznámkou.

Poslanec Ivan Pilný: Dobré odpoledne, pane předsedající, dámy a pánové. Já bych si dovolil souhlasit s tím, co tady bylo předneseno panem předsedou Stanjurou. Každé schvalovací razítko znamená potenciál pro korupci. Nejen v Česku, ale možná zejména v Česku. Zatím ale historie, i nedávná, neprokázala, že je rozdíl mezi tím, když to razítko má v ruce jeden člověk, nebo nějaký kolektivní orgán. V tom asi nevidím žádný rozdíl.

Dál bych si dovolil souhlasit s tím, že jakékoliv stavby v ČR jsou blokovány z důvodů, které tady byly zmíněny. Je to možná úplně nový zákon o liniových stavbách, je to situace na ÚOHS, nově nám k tomu přibyla EIA, také veřejné zakázky. Všechny tyto záležitosti projednával a bude projednávat hospodářský výbor, to znamená, že se tím intenzivně zabýváme. Na druhou stranu není možné tohle vyřešit jediným způsobem, jedním mávnutím proutku a vyvolat tady širokou diskusi o všech problémech, které tady existují. Stojíme před zcela konkrétními specifickými problémy a ty jsou dva. Za prvé nás tlačí čas, to znamená, že některé stavby je opravdu možné dokončit do konce roku, a když tento zákon nepřijmeme včas, tak se to nestane. A druhá věc je, že byly spuštěny vyvlastňovací procesy za mimořádně tvrdých podmínek a to je rozhodně špatně. Proto bych se přimlouval, abychom tady nerozšiřovali vlny, ale věnovali se té konkrétní podstatě a všechny ostatní problémy, které jsou mnohem složitější, těmi se zabývali – a my se jimi i na hospodářském výboru zabýváme – a postupovali dál v těch složitějších věcech. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Také děkuji. S faktickou poznámkou pan poslanec Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Za prvé bych polemizoval s tím, jestli větší korupční prostředí jeden, nebo x. Tak proč máme zastupitelstva? Proč s majetkem nenakládá sám primátor nebo starosta, ale kolektivní orgán? Já jsem říkal, že to je jedna nula v lineární aritmetice, že když je deset kolektivní, je to nula riziko, a když je samo město – jenom jsem říkal, že to riziko je popsané.

A neobjevujme Ameriku. Pro ty případy, o kterých mluvil pan ministr, deset metrů někde čtverečních – zase tady je plno kolegů ze samosprávy. No to vykoupí to město, k tomu

nemusíme upravovat zákon. A možná to prodá státu se ztrátou za deset metrů čtverečních. Tomu městu se to stokrát vrátí, když tady bude obchvat toho města. Já jsem to tak dělal na té radnici. Kolegové v zastupitelstvu to pochopili. Vykupovali jsme domy se ztrátou, které se měly zbořit, a stát neměl možnost dát víc než odhadní cenu. A za starý dům, když ti občané ho mají padesát let a má ustoupit stavbě, odhadní cena vám nedá peníze na nový dům. Naše zastupitelstvo to koupilo tak, aby měli na nový dům. Prodali jsme to se ztrátou, v uvozovkách, s čistou účetní ztrátou státu, nicméně město a občané žili z toho, že se vybudovala stavba za 300 milionů. A ten rozdíl byl třeba dva miliony. Takhle se to dá standardně řešit, tyhle speciální případy.

A věřte, že mnozí starostové a mnohá zastupitelstva to už dělají a jsou připraveni. A pokud budou vědět, že ten zákon projde za měsíc, tak klidně budou příští týden na zastupitelstvu vykupovat pozemky od svých občanů. Tam je to úplně netrápí. To cash flow tam není tak napjaté, ale musí vědět. My jasně deklarovali a navrhla opozice projednávat dvacet dnů. Myslím si, že na ty devadesátky bychom měli fakt zapomenout v dobrém slova smyslu, protože chceme o tom debatovat. Myslím si, že uvidíme, jestli bude nějaký pozměňující návrh. Ty pozměňující návrhy budou směřovat ne proti, my tady nebouříme, že ten návrh je špatně. A ten čas je opravdu minimální. Jenom abychom si řekli pravdu. Výjimečné případy mohou vyřešit zastupitelstva a mnohá to dělají už dneska. Nečekají na to, až jim to řekne Poslanecká sněmovna, vláda nebo Senát. (Upozornění na časový limit.)

Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Omlouvám se, ale musel jsem upozornit na uplynutí časové lhůty.

Další faktická poznámka – pan zpravodaj. Prosím.

Poslanec Martin Kolovratník: Vážení kolegové, pokusím se to v té faktické poznámce malinko zmírnit a zrychlit. Jsme si vědomi toho ohromného množství problémů, které se týkají výstavby. Jsme si vědomi problémů s odvoláváním, s těmi aktivisty, s ÚHOS, to všechno víme. A já teď vlastně jenom zopakuji to, co říkal před malou chvílí pan předseda hospodářského výboru Ivan Pilný. Tohle jsou zásadní témata, která tam už řešíme, a budeme se jim věnovat dál. Mohu zmínit i liniové dopravní stavby, návrh tohoto zákona. Už jsme ho v takové nulté fázi otevřeli.

Ale poprosím, dnes skutečně řešíme především přípravu, tady ty výkupy. Za sebe mohu říci, že jsem z Pardubického kraje. Týká se to silnici I/35, kde máme nějakých 1 200 majitelů pozemků, kteří prostě čekají. Tohle je meritum té dnešní debaty – odblokovat výkupy a tu přípravu. Nic jiného. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji i za dodržení času. Teď se hlásil pan ministr s přednostním právem. Prosím.

Ministr dopravy ČR Antonín Prachař: Pane předsedo, paní poslankyně, páni poslanci, já jsem si jenom v rychlosti udělal tady pár poznámek, na které bych si dovolil reagovat.

Začnu od konce, jak zastupitelstva pomáhají investorským organizacím v získávání pozemků. Ano, skutečně, toto se děje a my sami jednáme s hejtmany kraje a snažíme se je přesvědčit, aby nám aktivně pomáhali v tomto procesu, protože mají k vlastníkům blíž, jsou s nimi denně v kontaktu a mohou na ně i svým způsobem působit. Na druhou stranu je třeba

říct, že pokud na to zastupitelstva obce a kraje přistoupí, tak je to spíše ze zoufalství, nikoliv proto, že by byla nadšena. Ze zoufalství, aby se stav obchvatů a výstavba infrastruktury pohnuly dále, protože my podle zákona nemáme v ruce žádný mandát donutit lidi, aby nám dobrovolně prodávali pozemky za dvojnásobek osmi korun výkupní ceny. Bohužel je to tak.

Co se týká následného prodeje ve prospěch státu, investorské organizace, pokud se děje se ztrátou, tak si dovolím říct, že toto by měl být spíš zájem Policie České republiky. Proč někdo koupí pozemek a následně ho prodá státu se ztrátou? Takto by se správný hospodář chovat neměl.

Co se týká lhůt, pan Stanjura navrhoval diskusi, jestli 90 nebo 120 dnů je lhůta přiměřená, nebo ne. Tento zákon by měl, jak říká sám jeho název, zkrátit dobu pro výstavbu dopravní infrastruktury. Byl bych velmi nerad, abychom se bavili o tom, že budeme nastavovat nové lhůty, které půjdou za hranu těch stávajících.

Co se týká násobku – jestli sedminásobek, osminásobek je moc, nebo málo. My jsme si skutečně udělali analýzu a je v této tabulce, jak se hýbou ceny za jednotlivé pozemky, a z toho nám vyšla ta analýza, že osminásobek, případně šestnáctinásobek. Byl bych nerad, aby se Poslanecká sněmovna – myslím si, že to je nedůstojné Poslanecké sněmovny – bavila o tom, zda to bude čtyřnásobek, nebo pětinásobek, tzv. metodou pokus–omyl a hledali jsme odezvu od veřejnosti, jestli už jsme se trefili do toho násobku, nebo ne.

Co se týká celého procesu výstavby, jak jsme tady slyšeli od pana předsedy klubu Občanské demokratické strany, myslím, že velmi objektivně popsal celý ten proces, který je, a tento zákon sám o sobě není všemocný a není spasitelný. Bohužel Česká republika nemá v rukách žádný zákon, který by dokázal prosadit vůli státu v oblasti strategických staveb, jako je tomu ve Spolkové republice Německo, jako je tomu v Rakousku a jako to už čtyři roky platí na Slovensku. Takže zákon o liniových stavbách, který by měl mít dvě samostatné položky, to znamená deklarovat stavby ve státním zájmu a přijmout k tomu zákon a následně potom stanovit, jakým způsobem procesně přejdeme ke stavebnímu povolení. Toto je to, co si Česká republika zaslouží, a toto je i to, co je v programovém prohlášení vlády České republiky.

Co se týká nastavení mantinelů, kdy bude moci kdo rozhodovat, tato malá novela doprovází pokyn ministra dopravy, ať se to jmenuje metodický pokyn, ať se to jmenuje prováděcí vyhláška, to je jenom otázka názvosloví. Naprosto jasně deklaruje v čase kompetence Ředitelství silnic a dálnic, Správy železniční dopravní cesty, jakých mantinelů, jakých bonusů mohou použít. Týká se zemědělské půdy, týká se i bonusů, týká se i stavebních a ostatních parcel.

Co se týká toho diskutovaného šestnáctinásobku. V okamžiku, kdy se bavíme o ceně osm korun za metr a na výjimku ministra dopravy použijeme šestnáctinásobek, jsme na ceně 128. Když se bavíme o ceně šestnáct korun, není třeba uplatnit bonus ministra dopravy, stačí nám sedminásobek, abychom se dostali na cenu srovnatelnou.

Snad jenom poslední věc, kterou bych chtěl říct, co se týká, jestli tento princip bude uplatňovaný na celou délku stavby, nebo bude členěný podle katastru nemovitostí. Myslím si, že je třeba, abychom vycházeli ze zápisu v katastru nemovitostí, a ne kudy nám vede trasa. Proto ty bonusy zjevně narovnávají tu situaci, aby jeden soused na jednom katastru nemovitostí neměl cenu dvacet korun a případný násobek osmi a druhý neměl cenu osm korun a bylo možné tam uplatnit na výjimku ministra dopravy ten inkriminovaný diskutovaný sedmnáctinásobek, a tím tu zjevnou nespravedlnost mohli dorovnat. Toto je princip, který chceme navrhnout. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. S faktickou poznámkou pan poslanec Michal Kučera.

Poslanec Michal Kučera: Ještě jednou dobrý den. Děkuji panu ministrovi za jeho odpovědi na otázky, které tady padly. Bohužel jsem se nedočkal odpovědi na otázku svou. Já bych ji ještě jednou zopakoval, a pokud pan ministr neví z hlavy, tak samozřejmě budu rád, když mi odpoví třeba písemně nebo jakkoliv jinak.

Otázka zní: Kdo bude stanovovat výši bonusu 2? Kdo bude stanovovat výši bonusu 8? Bude to úředník na ŘSD? Bude to ředitel ŘSD? Bude to nějaká jiná osoba? Na tuto otázku bych skutečně velice rád znal odpověď. Asi existuje. Vás nepodezřívám, že to nemáte vymyšleno, ale myslím si, že je dobře, abychom to věděli nejenom my tady ve Sněmovně, ale i veřejnost jako taková. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Pan ministr hodlá bezprostředně reagovat. Prosím, máte slovo.

Ministr dopravy ČR Antonín Prachař: Vážený pane poslanče, já vám samozřejmě dám písemnou odpověď, ale chtěl bych už odpovědět na tu otázku hned. Samozřejmě je to v kompetenci ředitele investorské organizace, to znamená, ten násobek od jedna, nebo respektive od dva do osmi je v kompetenci generálního ředitele investorské organizace. Ředitelství vodních cest, Správa železniční dopravní cesty a ředitelství silnic a dálnic. Nad tento limit je to na základě žádosti na výjimku ministra dopravy. Výše bonifikace je rozložena v čase. Tím je zabráněno jakékoliv možnosti spekulace – tomu dáme a tomu nedáme. Je to podmíněno časem, kdy je předkládána kupní smlouva. To je vše.

Předseda PSP Jan Hamáček: Tak ještě jedna faktická pana poslance Kučery.

Poslanec Michal Kučera: Děkuji za odpověď. Já jsem se chtěl v tom jenom ujistit, protože samozřejmě nějaké informace běhají. To znamená, rozumím tomu dobře, že o navýšení ceny z 1 759 000 korun na cenu 14 mil. korun, to znamená osminásobně, rozhodne ředitel ŘSD, například. Jestli tomu dobře rozumím. To znamená 1 750 000 na jedné straně, stanovená cena, rozhodnutí ředitele ŘSD 14 mil korun. Je to tak?

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Dalším přihlášeným je pan poslanec Zemek, po něm pan poslanec Kalousek.

Poslanec Václav Zemek: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, hezké odpoledne. Budu poměrně stručný. Nebudu se zabývat zákonem EIA, nebudu se zabývat zákonem o ochraně přírody a krajiny nebo správním řádem, ale čistě jen touto novelou, která má jediný účel: udělat trošku komfortnější postavení pro drobné vlastníky pozemků, kteří jsou dotčeni liniovými stavbami.

Plně respektují námitky kolegů z pravé strany spektra, jejich obavy, že tam může dojít k nějakým spekulacím nebo ke zneužití. Ale já tady dnes nelobbují za nějaké spekulanty, ale právě za drobné vlastníky a poctivé vlastníky, kteří tam pozemky vlastní po generace a kterým je tam způsobována úhona.

Dám jeden konkrétní příklad z praxe ze svého regionu, kde při stavbě železničního koridoru do Českých Budějovic je zablokována tato stavba právě tím, že tam vlastníkům byly nabídnuty velice nízké výkupní ceny. Řeknu to konkrétně, bylo to sedm korun za metr čtvereční, dámy a pánové. Sedm korun! Takže tady padají různé stovky a miliony, tak tady jim investor nabídl sedm korun za metr čtvereční. A tito lidé právě si zaslouží, abychom tuto novelu podpořili a schválili, protože oni jsou tam dotčeni stavbou, oni s tím souhlasili, nejsou to spekulanti. Pak se tady bavme v jiných zákonech, až tady budou jiné novely, třeba u stočtrnáctky, u zákona o EIA, o posuzování vlivu na životní prostředí, ale dnes tady hovoříme o těch výkupních cenách. Chtěl bych vás požádat, abyste to podpořili. Když už to nebude v režimu 90, tak alespoň v tom zrychleném, jak jsem zaregistroval od kolegů z pravé strany spektra. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Nyní je přihlášen pan poslanec Kalousek, kterého ale nevidím, takže dám slovo panu poslanci Birkemu. A už je tady. Pardon, pan poslanec Kalousek má slovo. Připraví se pan poslanec Birke.

Poslanec Miroslav Kalousek: Já se velmi omlouvám, pane předsedo, kolegové, já jsem se nestačil odhlásit. Chtěl jsem ve svém vystoupení vznést dotaz na určitou metodiku ustanovování toho bonusu. Z vystoupení pana ministra jsem pochopil, že jakýsi princip je připraven, takže ponecháme diskusi na hospodářském výboru a nebudu zdržovat plénum. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Ano, děkuji. Pan poslanec Birke, který je zatím posledním přihlášeným... není posledním přihlášeným. Máte slovo.

Poslanec Jan Birke: Děkuji, pane předsedající. Vážená vládo, dámy a pánové, pokusím se velmi stručně, protože myslím, že kolega Stanjura to velmi dobře popsal, celý chod od územního plánu až po stavební povolení. Pravda, je to na knihu, a někdy na velmi smutnou knihu, možná román.

Já jsem velmi přivítal zkrácenou verzi v devadesátce, protože tady je potřeba rozlišovat – spekulace a spekulanti. Spekulace s těmi pozemky možná proto, protože já si myslím, že pan ministr, a myslím, že celá Sněmovna určitě nehovoří o lidech, kterým, jak řekl můj předřečník, bylo nabídnuto sedm korun. O nich vůbec nemluvíme. Mluvíme tady o různých občanských sdruženích, která si kupují jednu desetinu metru, dvacetinu metru, a ta vám házejí, promiňte mi ten výraz, vidle do toho celého procesu, ale takovým způsobem, že se dostanete... Třeba na obchvat Náchoda po 17 letech ještě nemáte územní rozhodnutí. Takže řešíte pozemky, protože tam máte 15 občanských sdružení. A nedej bože, když je zveřejníte, ty lidi! A když je zveřejníte, tak ještě novináři po vás chtějí, abyste se jim omluvil veřejně.

Musím říci, že obecně platí, že to je plný pytel problémů. Chci velmi ocenit pana ministra, že jsme vlastně vůbec začali s tímto segmentem, protože se přestalo mluvit a začalo se něco dělat, což je fajn. Na druhou stranu musím říci, že pravda je ta, že když budeme mluvit o situaci výkupu pozemků, tak to je řekněme ten další krok, který vlastně... před tím ještě máme několik vážných problémů. A to je samospráva, státní správa ve vztahu k územnímu plánu a hlavně k územnímu rozhodnutí. To je obrovitý problém. A nechci být detailní, protože jsem limitován časem. A v neposlední řadě je to samozřejmě ale už zmiňovaný panem kolegou zákon o veřejných zakázkách a liniových stavbách.

To je všechno, děkuji.

Pardon, omlouvám se. Doporučoval bych tedy, pokud je veto na 90, tak aspoň dodržet tu zkrácenou verzi do výboru a pouze hospodářského. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Pan poslanec Šidlo.

Poslanec Karel Šidlo: Děkuji za slovo, pane předsedo. Vážené kolegyně, kolegové, dovolte mi taky několik poznámek zase z jiné části opozice v Poslanecké sněmovně.

Já musím říci, že mě velice mrzelo, že jsme nebyli přizváni k přípravě, resp. aspoň k informacím o přípravě této novely zákona. Já jsem v Poslanecké sněmovně poměrně dlouho a na zákonu 416/2009 jsme se aktivně podíleli, protože jsme měli zájem, aby dopravní infrastruktura v České republice byla stavěna v reálném čase, podobně jak je zvykem v jiných státech Evropské unie. Byli jsme i u té novely, která byla zmiňována, že platí od ledna 2013. Patřilo k takovým zvyklostem, že v podstatě i v opozici jsme měli poměrně dost prostoru k tomu, abychom vznesli svoje připomínky a mohli svým způsobem i možná nahradit meziresortní připomínkové řízení, aby legislativa, která odchází z Poslanecké sněmovny, byla kvalitní.

Velice mě mrzí, že dnes se tady hovoří o novele zákona 416 a já v podstatě z toho, co tady říkal pan ministr i pan zpravodaj, nevím, jestli držím správný tisk. Protože já tisk 182, když si ho pozorně přečtu, a to jediné, co z toho použiji: Bylo doručeno poslancům 25. dubna v 8.38 hodin. Já bohužel jiný zdroj tiskovin ohledně této novely zákona nemám. Pan ministr tady hovoří o připravované vyhlášce jako interním předpisu. Samozřejmě mu mohu věřit, ale žádný jsem neviděl. V podstatě těžko se vede diskuse. A když potom pan ministr prostřednictvím vlády předstoupí před Poslaneckou sněmovnu a žádá projednání podle § 90, je velmi obtížné se s tím textem vyrovnat.

Ten text je velice jednoduchý, je skutečně tak až naivní, řekl bych, že mění procenta v násobky. Ale na druhé straně – už to tady zaznělo z úst některého mého kolegy, že je v tom skrytý čert a čertovina. Ono opravdu je tam plno zádrhelů včetně těch dopadů, o kterých hovořil i pan kolega Stanjura, o tom, jakým způsobem se to může dotknout i cen budoucích. A já taky cítím přesně tu samou obavu. Na jedné straně bych nepodporoval veto, ale na druhé straně jsem rád, že bylo přijato, podpoříme zkrácení projednání a jsem velice rád, že to půjde do hospodářského výboru, protože to bude jediná šance pro nás v opozici se v podstatě seznámit s tím, s čím předstupuje ministr před Poslaneckou sněmovnu, včetně podzákonné normy, která bude vysvětlovat detaily.

Já už jsem v kuloárech vedl diskuse, jaké k tomu máme konkrétní připomínky. Většina z nich už tady zazněla, nebudu se k tomu vracet. Takže vítám to projednání na hospodářském výboru, byť ve zkráceném čase, a určitě budu velice aktivně o tom diskutovat. Protože pokud se ty věci nevyjasní a neuděláme tam jasná pravidla, vznikne z toho skutečně nástroj, který vůbec nedodrží důvodovou zprávu, kterou nám předkladatelé předložili. Ani z hlediska urychlení ani z hlediska nákladů, které jsou tam uváděny. A mám pocit, že nakonec se začne tady spekulovat všude 16násobky bez ohledu na bonitu. A bude to zcela přirozená reakce vlastníků půdy, ať už se jedná o státní výkup, nebo se jedná o jiný výkup. A já mám obavu, že právě u zemědělské a lesní půdy to bude velice vážné, tak jako to bylo vždy, kdy jsme projednávali jakoukoli podobu zákona o urychlení výstavby dopravní infrastruktury.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji panu poslanci Šidlovi. Hlásí se pan ministr, má slovo.

Ministr dopravy ČR Antonín Prachař: Děkuji. Tím, že se snažím reagovat na všechny připomínky a náměty, tak je asi vidět, jak velmi moc se snažím bojovat za tento zákon, který myslím, opravdu může pomoct a veřejnost ho bude vnímat velmi pozitivně. Nemohu ovlivnit, jakým způsobem vám byl předložen tisk. Já jsem se snažil minulý týden se všemi předsedy poslaneckých klubů projít detailně i pokyn ministra dopravy i finanční tabulku a je mi akorát líto, že jste se s tím nedokázali seznámit prostřednictvím vašich klubů, ale to nechci tady komentovat.

Co se týká vystoupení poslance za ODS pana Kučery. Použil jednu krásnou tabulku. On použil tabulku, kde je cena zemědělské půdy 35 a použil maximálního násobku, 16násobku, což je exemplární případ. Já bych chtěl jenom podotknout, že dopravní trasy nevedou v 99 % po zemědělské půdě. A tady se skutečně bavíme o drobných pozemcích v soukromých vlastnictvích.

Co se týká jakékoli spekulace, že vlastníci pozemků budou čekat automaticky 16násobek. Samozřejmě mohou. My jim předložíme nabídku limitovanou násobkem a v čase, a pokud oni ji nepřijmou, pořád máme institut vyvlastnění a vůbec se nebojíme takovýto institut používat. Jde nám jenom o to, abychom ho nepoužívali ve stovkách případů, ale možná ojediněle nebo nejvýše v desítkách. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Ano. Pan poslanec Kučera s faktickou poznámkou.

Poslanec Michal Kučera: Já jenom velice krátce pro pana ministra dopravy. Jsem poslanec za TOP 09 a jsem na to velice hrdý. Děkuji. (Úsměv u některých poslanců.)

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkujeme za informaci. Dále do obecné rozpravy žádnou přihlášku nemám. Troufnu si konstatovat, že návrh na zkrácení v ní padl, pokud to pan poslanec Laudát nechce ještě jednou zopakovat, ale řekl to. Všichni jsme zaznamenali, že pan poslanec Laudát navrhl zkrácení lhůty na projednání ve výborech na 20 dní. Tím tedy obecnou rozpravu končím.

Vzhledem k tomu, že bylo předloženo veto na projednávání podle § 90, budeme postupovat standardně. Budeme se tedy zabývat za předpokladu, že nechce pan ministr ani pan zpravodaj závěrečné slovo... (Chce.) Takže ještě dám závěrečné slovo panu zpravodaji.

Poslanec Martin Kolovratník: Já teď v závěrečném slovu... Vlastně to nebude slovo zpravodaje, ale poslance Martina Kolovratníka. Už tady padl od kolegy Laudáta návrh na zkrácení –

Předseda PSP Jan Hamáček: Já se obávám, že to takhle nejde. Vy můžete vystoupit pouze jako zpravodaj se závěrečným slovem. Jako poslanec Martin Kolovratník jste se měl přihlásit do diskuse.

Poslanec Martin Kolovratník: Dobře. Já jsem čekal, že bude ještě podrobná rozprava. Nevadí, opravuji se a končím tu větu.

Jenom tedy zrekapituluji. Bylo požádáno o zkrácení lhůty na 20 dnů. Já jako zpravodaj tohoto zákona se přimlouvám za odhlasování této lhůty a zároveň si dovoluji požádat, aby tato věc nebyla přikázána jinému než hospodářskému výboru. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Pan ministr.

Ministr dopravy ČR Antonín Prachař: Já jenom na doplnění jako předkladatel toho zákona bych se rovněž přimlouval k tomu, aby byla využita zkrácená lhůta 20 dní a tento zákon projednal hospodářský výbor parlamentu. Děkuji.

Předseda PSP Jan Hamáček: Děkuji. Takže pan ministr jako navrhovatel souhlasí se zkrácením lhůty na 20 dní.

Budeme se tedy zabývat návrhem na přikázání. Je zde návrh na přikázání výboru hospodářskému. Žádný jiný návrh jsem nezaznamenal. Pouze jsem zaznamenal prosby, aby to byl pouze hospodářský výbor. Takže pokud nikdo nic dalšího nenavrhuje, budeme hlasovat o přikázání výboru hospodářskému.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má číslo 3, přihlášeno je 170, pro 145, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. My jsme tedy tento tisk přikázali výboru hospodářskému.

Nyní budeme hlasovat o zkrácení lhůty na projednání ve výboru na 20 dní.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování má číslo 4, přihlášeno je 171, pro 148, proti 2. I tento návrh byl přijat a lhůta byla zkrácena.

Děkuji jak panu ministrovi, tak panu zpravodaji. Konstatuji, že tímto jsme vyčerpali stanovený pořad 9. schůze Poslanecké sněmovny, takže 9. schůzi končím. Upozorňuji, že za deset minut plus minus (s úsměvem)... Ne, za deset minut bude pokračovat schůze osmá. A já tedy prosím předsedy klubů, prosím předsedy klubů (opakuje i s ohledem na hluk a poslance zvedající se z lavic), aby se dostavili sem nahoru, a poradíme se, jak dál.

(Schůze skončila v 15.15 hodin.)